

Økologisk vårhvede, vårtriticale og vårrug sået om efteråret

Tove Mariegaard Pedersen, tmp@seges.dk

Formål: At undersøge vårhvedens, vårtritalens og vårrugens potentiale med hensyn til overvintring, udbytte og ukrudtsrenholdelse ved dyrkning i efteråret.

Baggrund: Vårhvede sået om foråret er en forholdsvis åben afgrøde med svag ukrudtskonkurrenceevne, og vårhveden har ligeledes de senere år vist sig at være sårbar overfor bygfluens angreb. Konventionelle forsøg med efterårssåning af vårhvede har vist, at vårhvede sået om efteråret giver en mere tæt afgrøde og er mindre udsat for angreb af bygfluer. I denne forsøgsserie testes endvidere arterne vårtriticale og vårrug ved økologisk dyrkning



Foto: Lars Egelund Olsen,
Økologi Innovation

Grundoplysninger:

JB. nr.	Forfrugt	Gødskning	Vanding
1	Havre	90 kg NH ₄ afgasset gylle	30 + 35 mm

Forsøgsbehandlinger (rækkefølge første gentagelse):

Led	Art	Sort	Såtid	Udsædsmængde
4A	Vårrug	Arantes	01-04-2020	250 spiredygtige frø/m ²
2A	Vårhvede	Kapitol	01-04-2020	450 spiredygtige frø/m ²
1A	Vårhvede	Thorus	01-04-2020	450 spiredygtige frø/m ²
3A	Vårtriticale	SU Carl	01-04-2020	400 spiredygtige frø/m ²
1B	Vårhvede	Thorus	10-10-2020	450 spiredygtige frø/m ²
4B	Vårrug	Arantes	10-10-2020	250 spiredygtige frø/m ²
3B	Vårtriticale	SU Carl	10-10-2020	400 spiredygtige frø/m ²
2B	Vårhvede	Kapitol	10-10-2020	450 spiredygtige frø/m ²

Resultater fra 2020 forsøg (Sjælland, Bornholm, Sønderjylland):

Vårsæd	Ved skridning				Før høst		Råpro- tein, pct. af TS	Gluten, pct. ³⁾	Vand ⁴⁾ , pct.	Rum- vægt, kg pr. hl	Ud- bytte ⁵⁾ , hkg pr. ha	
	Vækst- stadium ¹⁾	Ukrudt, pct. dæk- ning af jord	Pct. dækning med		Bygflue- larver, pct. an- grebne planter	Leje- sæd ²⁾						Ukrudt, pct. dæk- ning af jord
		gulrust	skoldplet									
<i>2020. 3 forsøg</i>												
<i>Såning efterår⁶⁾</i>												
Vårhvede, Alondra	69	28	6	0	6 ^c	0	38	8,6	16,9	14,7	80,7	42,7 ^a
Vårhvede, Harenda	69	26	4,4	0	4,4 ^c	0	34	8,9	16,9	15,0	80,4	39,4 ^{ab}
Vårtriticale, Amarillo	68	19	85	0	1,7 ^c	0	32	11,4	-	13,7	64,7	26,7 ^d
Vårrug, Arentes	71	20	0,04	8	0,8 ^c	2	29	8,6	-	15,0	77,0	39,7 ^{ab}
<i>Såning forår⁷⁾</i>												
Vårhvede, Alondra	51	33	0,7	0	18 ^{ab}	0	32	9,5	19,1	14,2	81,9	38,6 ^{ab}
Vårhvede, Harenda	46	31	0,9	0	25 ^a	0	26	10,0	20,1	13,5	84,0	34,0 ^{bc}
Vårtriticale, Amarillo	50	27	17	0	16 ^b	0	24	11,4	-	13,0	75,5	29,0 ^{cd}
Vårrug, Arentes	62	24	1,5	1,8	1,3 ^c	2	28	10,6	-	14,5	77,5	27,8 ^d
<i>LSD (vekselvirkning mellem sort og såtidspunkt)</i>					8,2							5,9

Fordele:

- Tendens til højere udbytter
- Mindre angreb af bygfluelarver
- Sen efterårssåning -> mindre ukrudtsfremspiring
- Mulighed for tidligere høst
- Øget buskning -> ukrudtskonkurrence

Ulemper:

- Usikker etablering i ustabil vej
- Risiko for udvintring
- Lavere proteinindhold
- Manglende kendskab til sorternes resistens for gulrust
- Risiko for øget gulrust angreb



Foreløbige anbefalinger:

- Til brødhvede: Proteinindholdet kan blive en udfordring!
- Sortsvalg: resistens mod gulrust
- Etablering så sent som vejret tillader i oktober måned for at undgå strækning inden vinteren og minimerer ukrudtsfremspiring
- Gå ikke på kompromis med det gode såbed
- Vurdér overvintringen i foråret